

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2020. szeptember 10.*

„Előzetes döntéshozatal – Vámunió – Uniós Vámkódex – 952/2013/EU rendelet – A 71. cikk (1) bekezdésének b) pontja – Vámérték – Szoftverrel ellátott elektronikai termékek importja”

A C-509/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Finanzgericht München (müncheni pénzügyi bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. július 4-én érkezett, 2019. június 6-i határozatával terjesztett elő

a **BMW Bayerische Motorenwerke AG**

és

a **Hauptzollamt München**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: L. S. Rossi tanácselnök, F. Biltgen és N. Wahl (előadó) bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a BMW Bayerische Motorenwerke AG képviseletében U. Möllenhoff Rechtsanwalt,
- a Hauptzollamt München képviseletében G. Rittenauer, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében E. Toutain és A.-L. Desjonquères, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében F. Clotuche-Duvieusart és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 269., 1. o., helyesbítések: HL 2013. L 287., 90. o.; HL 2016. L 267., 2. o.; HL 2018. L 173., 35. o.; a továbbiakban: Vámkódex) 71. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a BMW Bayerische Motorenwerke AG (a továbbiakban: BMW) és a Hauptzollamt München (müncheni fővámhivatal, Németország; a továbbiakban: fővámhivatal) között folyamatban lévő, arra vonatkozó jogvitában terjesztették elő, hogy figyelembe kell-e venni a vámérték tekintetében a vevő által a gyártó számára az áru gyártása és exportcélú értékesítése során történő felhasználás céljából ingyenesen rendelkezésre bocsátott szoftverek fejlesztésének költségeit.

Jogi háttér

- 3 A Vámkódex 70. cikke, amely a vámértéknek az ügyleti érték alapján történő megállapítására vonatkozik, (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Az áru vámértékének elsődleges alapja az ügyleti érték, azaz az áruért az Unió vámterületére irányuló kivitel céljából történő eladásakor ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő – szükség esetén kiigazított – ár.”

- 4 E kódexnek „Az ügyleti érték elemei” című 71. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) A vámértéknek a 70. cikk alapján történő megállapításakor a behozott áruért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árat ki kell egészíteni:

[...]

- b) az alábbi áruk és szolgáltatások értékével, megfelelően megosztva, ha azokat közvetlenül vagy közvetve a vevő biztosítja ingyenesen vagy kedvezményesen a behozott áruk előállításával és kivitelre történő eladásával kapcsolatban történő felhasználásra, olyan mértékben, ahogyan ez az érték nem szerepel a ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árban:
 - i. a behozott áruba beépített anyagok, alkatrészek, részek és hasonló tételek;
 - ii. a behozott áru előállításában használt szerszámok, présminták, öntőformák és hasonló tételek;
 - iii. a behozott áru előállítása során elhasznált anyagok; és
 - iv. az Unió területén kívül végzett, és a behozott áru előállításához szükséges mérnöki munka, fejlesztés, művészmunka, formatervezés, tervrajzok és vázlatok;
- c) az értékelendő árukhoz kapcsolódó azon jogdíjakkal és licencdíjakkal, amelyeket közvetve vagy közvetlenül, az értékelendő áruk eladásának feltételeként a vevő köteles kiegyenlíteni, olyan mértékben, amennyiben az ilyen jogdíjakat és licencdíjakat a ténylegesen fizetett vagy fizetendő árba nem számították bele;

[...]

(2) A ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árhoz történő hozzászámítás az (1) bekezdéssel összhangban kizárólag objektív és számszerűsíthető adatok alapján történhet.

(3) A vámérték meghatározásakor a ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árhoz való hozzászámítás csak az e cikkben megállapítottak szerint történhet.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 5 A BMW vezérlőegységeket tartalmazó gépjárműveket gyárt. Ez utóbbiak különböző harmadik országokból származnak, és egy olyan fedélzeti rendszerhez tartoznak, amely a gépjárművekben a tényleges eszközöket vezérli.
- 6 A BMW maga fejlesztett ki, illetve az Európai Unió más vállalkozásait bízta meg olyan szoftver kifejlesztésével, amely a gépjármű rendszereinek és alkalmazásainak zökkenőmentes kommunikációját biztosítja, és a gépjármű vezérlőegysége által átvett különböző műszaki folyamatok végrehajtásához szükséges. Mivel a szoftver tulajdonosa a BMW, nem kellett utána díjat fizetnie.
- 7 E szoftvert ingyenesen bocsátják a vezérlőegységek gyártóinak rendelkezésére. E szoftvert a gyártók működési teszt elvégzéséhez használják a vezérlőegységek leszállítása előtt. A teszt jegyzőkönyve tanúsítja, hogy a vezérlőegység és a szoftver megfelelően működik együtt. Ez annak meghatározását is lehetővé teszi, hogy a hibák az átadáskor léptek fel, a szállításból erednek, vagy a szoftver alkalmazása során merültek fel. Az eljárás egésze a BMW és a vezérlőegységek gyártói közötti szerződések tárgyát alkotja.
- 8 A BMW olyan vezérlőegységeket importál és bocsát szabad forgalomba az Unióban, amelyek magukba foglalják a gyártó által az Unión kívül rájuk telepített szoftvereket.
- 9 A fővámhivatal által végzett ellenőrzés során megállapításra került, hogy a BMW az importált vezérlőegységek vámértékeként a vezérlőegységek gyártóinak fizetett árat tüntette fel, amely ár nem vette figyelembe a szoftver kifejlesztésének költségeit. Mivel úgy ítélte meg, hogy a vámértéket ki kell egészíteni e költségekkel, a fővámhivatal 2018. szeptember 25-i vámmegállapító határozatában 2748,08 euró összegű vámtartozást állapított meg a 2018 januárjában szabad forgalomba bocsátott áruk vonatkozásában.
- 10 A BMW keresetet nyújtott be e határozat ellen a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 11 E körülmények között a Finanzgericht München (müncheni pénzügyi bíróság, Németország), mivel kétségei támadtak a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontjának azzal kapcsolatos értelmezését illetően, hogy figyelembe kell-e venni a szoftverek kifejlesztésének költségeit, és – adott esetben – azt illetően, hogy szükséges-e figyelembe venni az importórt a gyártóhoz kötő szerződéses rendelkezéseket a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontjának azon alpontja meghatározása tekintetében, amelyet a jelen ügyben a vámérték kiigazítása érdekében alkalmazni kell, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A [...] Vámkódex [...] 71. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján ki kell-e egészíteni a behozott áru ügyleti értékét az [...] Unió területén végzett munkával előállított, a vevő által ingyenesen az eladó rendelkezésére bocsátott és a behozott vezérlőegységre feltelepített szoftver kifejlesztésének költségeivel, ha azok nem szerepelnek a behozott áruért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árban?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 12 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdésének b) pontját, hogy az valamely importált áru vámértéke megállapításának céljából lehetővé teszi, hogy ezen áru ügyleti értékéhez hozzáadják egy, az Unióban végzett munkával előállított, és a vevő által valamely harmadik országban letelepedett eladó számára ingyenesen rendelkezésre bocsátott szoftver gazdasági értékét.
- 13 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy mind a Vámkódex 70. cikke (1) bekezdésének és 71. cikke (1) bekezdésének megfogalmazásából, mind pedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a vámérték megállapítására vonatkozó uniós szabályozás méltányos, egységes és semleges rendszer létrehozására irányul, amely kizárja az önkényes és fiktív vámértékek alkalmazását. A vámértéknek tehát tükröznie kell a behozott áru valós gazdasági értékét, és következésképpen tartalmaznia kell ezen áru minden gazdasági értékkel rendelkező elemét. Ennek megfelelően, noha a vámérték alapját főszabály szerint az árukért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ár képezi, ez az ár olyan adat, amelyet adott esetben ki kell igazítani, ha az az önkényes vagy fiktív vámérték megállapításának elkerülése érdekében szükséges (2019. június 20-i Oribalt Rīga ítélet, C-1/18, EU:C:2019:519, 22. és 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 14 Először is hangsúlyozni kell, hogy a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy a behozott árukért ténylegesen fizetett vagy fizetendő árhoz hozzá kell adni a vevő által a behozott áruk előállításával és kivitelre történő eladásával kapcsolatban közvetlenül vagy közvetve, ingyenesen vagy kedvezményesen biztosított bizonyos áruk és szolgáltatások értékét, olyan mértékben, ahogyan ez az érték nem szerepel ebben az árban.
- 15 Ily módon a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása, hogy a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt feltételek teljesülnek-e, annak értékelésével, hogy a szoftver gazdasági értékét hozzá kell-e adni a vezérlőegységek ügyleti értékéhez annak érdekében, hogy az tükrözze ez utóbbiak vámértékét. A kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát annak meghatározása, hogy az a tény, hogy e szoftverek egyfelől a vezérlőegységek működésének tesztelését, másfelől pedig annak megállapítását teszik lehetővé, hogy a hibák az átadás, a szállítás vagy e szoftverek alkalmazása során következtek-e be, olyan jellegű, hogy e vezérlőegységeknek ügyleti értékükönél magasabb ügyleti értéket biztosítanak.
- 16 Másodsorban nem fogadható el az az érv, miszerint a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdésének b) pontját e jogvitára azon okból nem kell alkalmazni, hogy a szoftverek nem szerepelnek a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontjának i-iv. alpontjaiban foglalt felsorolásban, ugyanezen cikk (3) bekezdése pedig a vámérték kiigazításának lehetőségét kizárólag az e cikkben szereplő elemekre korlátozza.
- 17 E tekintetben a Bíróság már elutasította azt az érvet, miszerint a szoftverek nem tartoznak egyik olyan kategóriába sem, amelyek a vámérték kiigazításának tárgyát alkothatnák, mivel úgy ítélte meg, hogy azon számítógépek importja során, amelyeket az eladó egy vagy több operációs rendszert tartalmazó, a vevő által ingyenesen rendelkezésére bocsátott szoftverrel látott el, e számítógépek vámértékének meghatározása céljából azok ügyleti értékéhez hozzá kell adni e szoftver értékét, amennyiben ez utóbbi értéket nem tartalmazta a ténylegesen fizetett vagy fizetendő ár (lásd ebben az értelemben: 2006. november 16-i Compaq Computer International Corporation ítélet, C-306/04, EU:C:2006:716, 23., 24. és 37. pont).
- 18 Az importált áru vámértékének meghatározása tekintetében tehát nincs jelentősége annak, hogy az a termék, amelynek értékét be kell számítani, olyan szellemi termék, mint például egy szoftver. E rendelkezés megfogalmazásából – amely kifejezetten a „termékekre” vagy a „szolgáltatásokra” utal – ugyanis az következik, hogy hatálya nem korlátozódik az anyagi javakra.

- 19 Ily módon – az alapügy felperesének állításával ellentétben – a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja, amely „a behozott áruba beépített anyagok[ra], alkatrészek[re], részek[re] és hasonló tételek[re] vonatkozik, nem értelmezhető úgy, hogy az kizárja a szellemi termékeket. Ez a kizárás nem következik sem a 71. cikk (1) bekezdése b) pontjának megfogalmazásából, sem pedig e rendelkezés rendszeréből. Ez utóbbinak megfelelően az importált áruk vámértékét ki kell egészíteni a termékek értékével, ugyanakkor azon szolgáltatások értékével is, amelyek megfelelnek az e rendelkezésben rögzített feltételeknek. Az alapügy felperese által javasolt értelmezés nem csak ahhoz vezetne, hogy a vámérték esetleges kiigazításai kizárólag a iv. alpontban szereplő tényállásra korlátozódnának, amely esetben valamely szolgáltatás értékét kell beszámítani, hanem ahhoz is, hogy az csak azon szolgáltatásokra vonatkozna, amelyek egyrészt a „mérnöki munka, fejlesztés, művészmunka, formatervezés, tervrajzok és vázlatok” közé tartoznak, másfelől pedig a „behozott áru előállításához szükséges[ek]”. Az ilyen értelmezés nem fogadható el, mivel a szellemi termékek egyaránt tartozhatnak a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontja i. alpontjának, illetve 71. cikke (1) bekezdése b) pontja iv. alpontjának hatálya alá.
- 20 Ezenfelül, annak meghatározása céljából, hogy egy szoftver e 71. cikk (1) bekezdése i. vagy iv. alpontjának hatálya alá tartozik-e, az e kódex 285. cikkében említett Vámkódexbizottság által készített, a vámértékre vonatkozó magyarázó szövegek gyűjteményének 26. számú következtetése különbséget tesz az áru előállításához szükséges, a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontja iv. alpontjának hatálya alá tartozó szellemi szolgáltatások és a behozott árukba a működésük érdekében beépített, és az előállításukhoz nem szükséges szellemi termékek között. A Vámkódexbizottság szerint ez utóbbiak mindazonáltal a végtermékek elválaszthatatlan részét képezik, tekintettel arra, hogy azokhoz kapcsolódnak vagy azokba vannak beépítve, és lehetővé teszik működésüket, illetve hatékonyabbá teszik azt. Ezenfelül ezek új funkciót biztosítanak, és jelentősen hozzájárulnak a behozott áruk értékéhez. Következésképpen a Vámkódexbizottság szerint ezek az említett kódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontja i. alpontjának hatálya alá tartoznak.
- 21 Márpedig a Vámkódexbizottság következtetései, bár nem rendelkeznek kötelező hatállyal, mégis olyan fontos tényezők, amelyek biztosítják a Vámkódexnek a tagállamok vámhatóságai általi egységes alkalmazását, és mint ilyenek, az említett kódex értelmezése lényeges eszközének tekinthetők (2017. március 9-i GE Healthcare ítélet, C-173/15, EU:C:2017:195, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 22 Harmadsorban hangsúlyozni kell, hogy bár a Bíróságnak lehetősége volt figyelembe venni olyan szerződéseket, amelyek valamely uniós importőrt egy harmadik személy gyártóhoz kötöttek, azt csak abból a célból tette, hogy értékelni tudja a „vásárlói” minőséget (lásd ebben az értelemben: 2006. november 16-i Compaq Computer International Corporation ítélet, C-306/04, EU:C:2006:716, 29. pont). Ezzel szemben nem fogadható el az, hogy a felek a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontjának jogcímén előírt kiigazítási lehetőségek korlátozása céljából szerződéses rendelkezésekre hivatkozhassanak, különben sérülne az az ítélkezési gyakorlat, miszerint a vámértéknek tükröznie kell a behozott áru valós gazdasági értékét, ennél fogva figyelembe kell vennie ezen áru valamennyi olyan elemét, amely gazdasági értékkel rendelkezik (2017. március 9-i GE Healthcare ítélet, C-173/15, EU:C:2017:195, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Következésképpen valamely áru vámértékének a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdése b) pontja alkalmazásával végzett kiigazítása objektív kritériumokon alapul, és azt nem befolyásolhatják szerződéses rendelkezések.
- 23 A fenti megfontolások összességére figyelemmel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 71. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az valamely importált áru vámértéke megállapításának céljából lehetővé teszi, hogy ezen áru ügyleti értékéhez hozzáadják egy, az Unióban végzett munkával előállított, és a vevő által valamely harmadik országban letelepedett eladó számára ingyenesen rendelkezésre bocsátott szoftver gazdasági értékét.

A költségekről

- ²⁴ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

Az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 71. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az valamely importált áru vámértéke megállapításának céljából lehetővé teszi, hogy ezen áru ügyleti értékéhez hozzáadják egy, az Európai Unióban végzett munkával előállított, és a vevő által valamely harmadik országban letelepedett eladó számára ingyenesen rendelkezésre bocsátott szoftver gazdasági értékét.

Aláírások